

Odborná komise: Smlouvy a oceňování

21. 3. 2023

Ing. Milan Kalný, viceprezident CACE

CACE – úloha a cíle asociace

- rozvoj konzultačního inženýrství, zvyšování profesní reputace
- člen FIDIC - aplikace obecně uznávaných pravidel FIDIC do obchodních podmínek
- člen EFCA - koordinace činnosti s národními asociacemi v rámci EU
- spolupráce s orgány státní správy působícími v oblasti stavebnictví (MD, SFDI, MPO)
- aktualizace legislativních předpisů a zákonů pro projektování (spolu s ČKAIT, SIA, SPS, SVS, ARI, ČKA)
- v současnosti ~50 kolektivních členů CACE – působících hlavně v přípravě veřejných zakázek
 - standardizace smluv
 - urychlení smysluplné digitalizace
 - výběh zhotovitele s důrazem na kvalitu
 - možnost řešení sporů adjudikací vedle soudů
 - podpora technických oborů (nedostatek inženýrů ve stavebnictví)

1980	1990	2000	2010	2020	2021
~ 120	~ 110	~ 90	67	32	24

< Počet absolventů
Fakulty stavební ČVUT,
obor konstrukce a doprava:

FIDIC – smluvní obchodní podmínky v ČR

Smluvní podmínky pro ...	Kniha FIDIC	VOP	ZOP
Výstavba pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem	Červená	31.10.2016	1.7.2022
Výstavba pozemních a inženýrských staveb projektovaných zhotovitelem (Design & Build) Dodávka technologických zařízení	Žlutá	6.12.2016	14.9.2021
Stavby menšího rozsahu	Zelená	1.6.2017	1.7.2022
Poskytování služeb mezi objednatelem a konzultantem (projektová a inženýrská činnost)	Bílá	1.5.2021	1.5.2021
(technické dozorování)		1.5.2021	v přípravě
Výstavba podzemních staveb	Smaragdová	v přípravě	

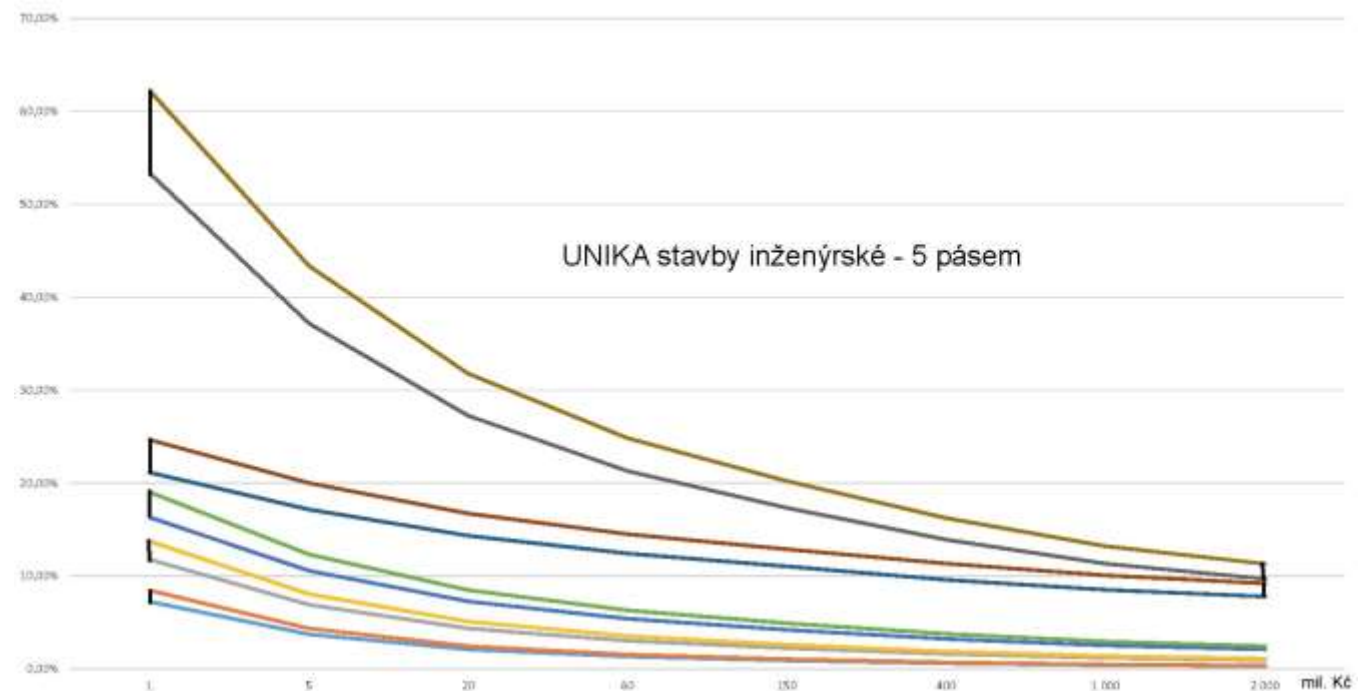
- Verze FIDIC White Book v roce 1992, 1995, 1998, 2006 a 2017 (překlad 2019)
- Projednání ZOP s ŘSD, SŽ a MD ČR 2017-2020 (PD, IČ, TDI)
- Schválení ZOP FIDIC White Book pro projektování a IČ 05-2021
- Další projednávání ZOP s ŘSD pro TDI 2021-2023

ZOP FIDIC White Book pro TDI

- Řada informací, ale i změn a doplňků, byla přesunuta ze Zvláštních podmínek z Části A i B do příloh, které nejsou předloženy. S touto formální úpravou, která trochu mění koncepci vzorové smlouvy FIDIC WB, lze souhlasit, ale finální schválení ZOP bez projednání návrhu vzorových příloh není možné. Přílohy P1, P2, P3, P4 a P5 jsou podstatné a v praxi často dochází při zadávání k jejich jednostranným úpravám některými Zadavateli. Tato zásadní připomínka stále trvá.
- Mnohé navržené změny jsou zcela formální (např. text „Objednatel“ místo „objednatel“) a jedná se vlastně o změny překladu vzorové smlouvy o poskytování služeb mezi objednatelem a konzultantem z roku 2017 přeložené do češtiny v roce 2019. Pokud je to nezbytně nutné, bylo by vhodnější opravit překlad.
- Předložený návrh ZOP FIDIC WB pro TDI je vypracovaný ŘSD a neplatí pro rámcové smlouvy. Pokud další zadavatelé (SŽ, kraje, TSK Praha) připraví své ZOP pro jiné konzultační práce, může nastat docela velký zmatek v jednotlivých verzích ZOP, CACE preferuje jednotné vypracování ZOP pro celý resort dopravy a konkrétní změny přenést do příloh. Takto je nastavená koncepce smluv FIDIC, ZOP by měly řešit pouze národní legislativní změny a požadavky. Další požadavky pro konkrétní projekt mají být v přílohách. Doporučujeme využít tyto ZOP pro následnou revizi ZOP pro rámcové smlouvy na TDI.
- V současné době není připuštěna adjudikace. Doporučujeme výhledově tuto možnost řešení sporů připustit. CACE připravuje překlady materiálů a školení pro DAB. Výhledově je vhodné adjudikaci povolit, na Slovensku s tím mají dobré zkušenosti.
- Smluvní pokuty jsou velmi vysoké.

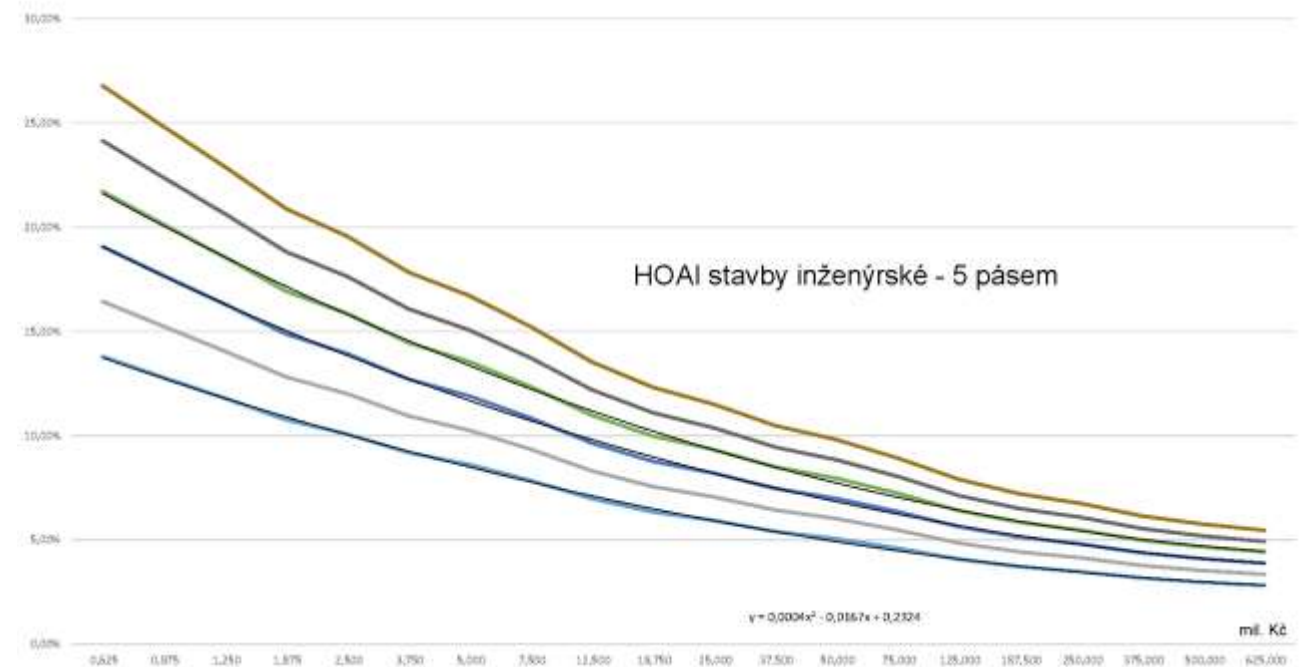
Ceníky projektových prací a inženýrských činností

- Od roku 1992 se používá pro přípravu veřejných zakázek hlavně Sazebník UNIKA.
- Obsahuje tištěné tabulky cen ve vazbě na stavební náklady
- Každoroční aktualizace jednoduchého vzorce obvykle pomocí úpravy 1 koeficientu ze 4
- Podle složitosti stavby určuje 5 pásem s nelogickými průběhy
- Soukromý vydavatel
- Nemá perspektivu dalšího vývoje

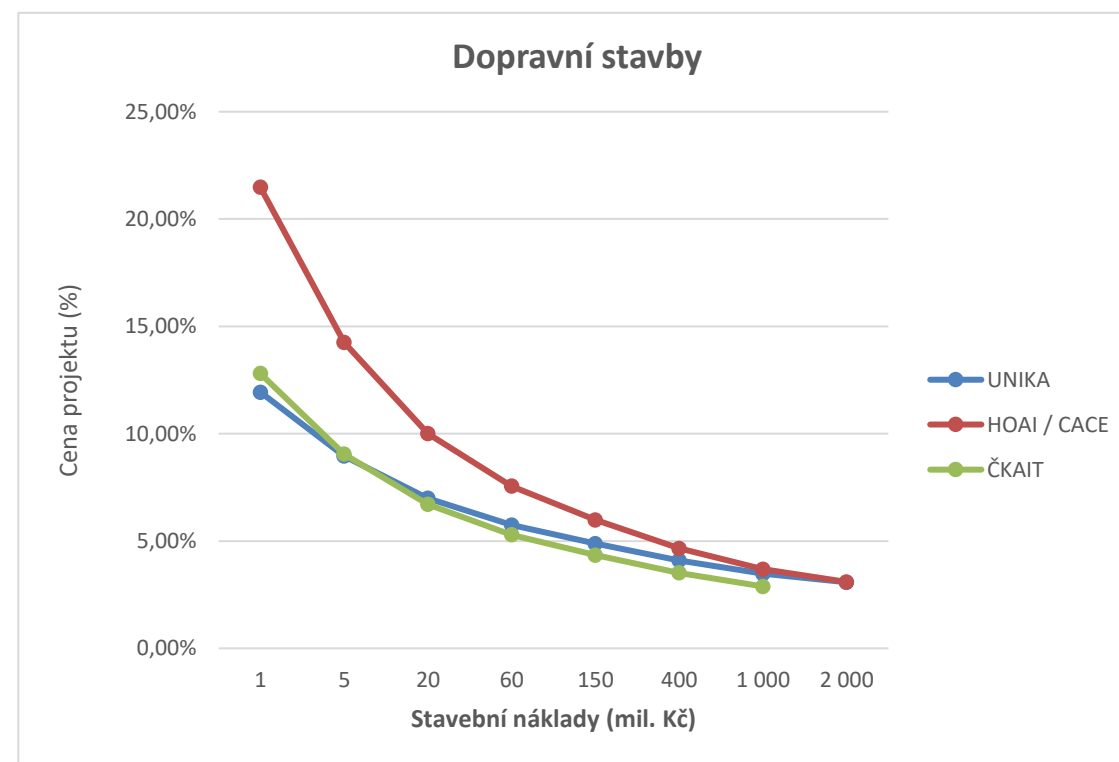
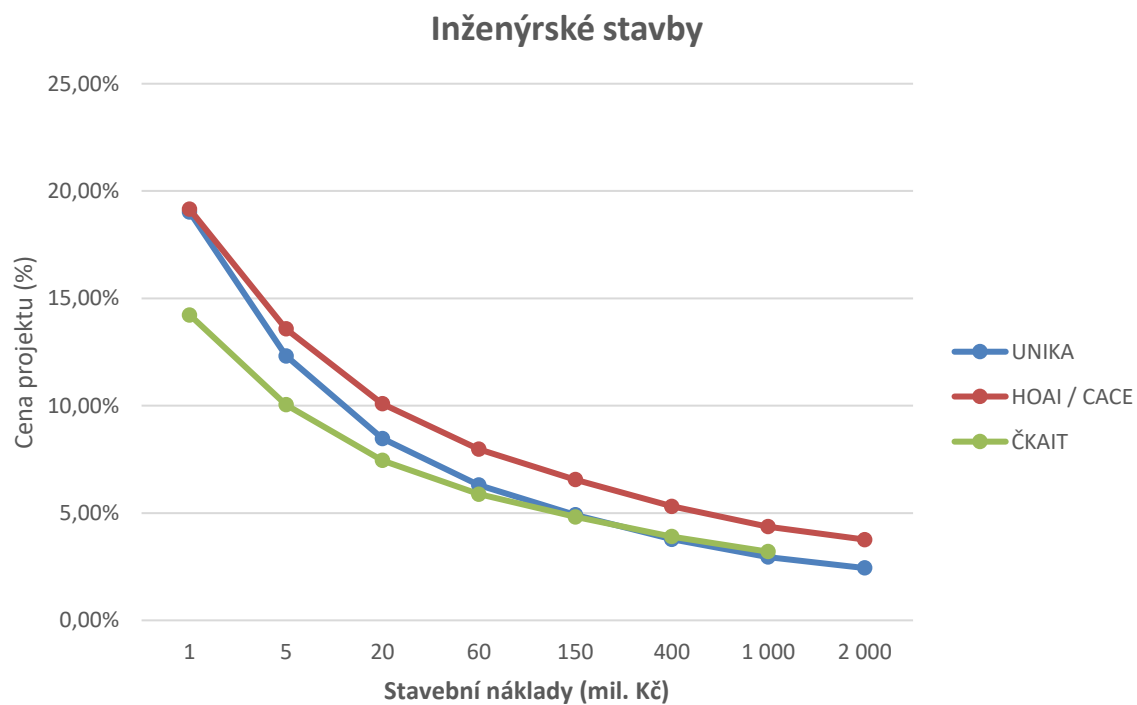
Ceníky projektových prací a inženýrských činností

- Dohoda s ČKAIT: ceníky pro stavby dopravní, inženýrské, energetické, vodohospodářské a spojové/technologické připraví CACE
- SFDI může zařadit nový ceník mezi doporučené cenové normativy
- Inspirace podle ceníků HOAI (Německo) a LM.VM (Rakousko) – aktualizace po cca 5 letech
- HOAI podle složitosti stavby určuje 5 plynulých pásem, které na sebe navazují
- Ceny projektu v % podle stavebních nákladů jsou určeny vzorcem
- Projednání se SFDI, ŘSD, SŽ
- Garance CACE a ČKAIT

Ceníky projektových prací a inženýrských činností

- Porovnání ceníků UNIKA, HOAI /CACE, ČKAIT - Ceny za projekty
- Pásmo III C_{max} , vše CÚ 2022

Současný stav návrhu nového ceníku pro projektové práce a inženýrské činnosti

- Jsou vytvořeny vzorce pro celkové ceny v 5 pásmech v % podle stavebních nákladů (HOAI)
- Je nutno upřesnit specifikaci 5 pásem odbornými garanty
- Je nutno aktualizovat rozdělení ceny na projektové fáze podle revidované Směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací a předpisů pro další obory (NSZ + vyhl.)
- Pro vyšší projektové stupně je vhodné určovat cenu podle skladby objektů (ne celkem)
- Pro studie a nestandardní práce budou doporučené hodinové sazby s inflační valorizací
- Návrh ceníku je v režii CACE
- Dokončení konceptu návrhu předpokládáme během 1. kvartálu 2023
- Schválení a vydání během 2. kvartálu 2023

Současný stav návrhu nového ceníku pro projektové práce a inženýrské činnosti

- Doporučené hodinové sazby 2023 včetně inflační valorizace (inflace od r. 2012 +45%):

Pozice	Činnost	min. praxe [rok]	UNIKA 2012 Kč/hod.	UNIKA 2015 Kč/hod.	UNIKA 2022 Kč/hod.	CACE 2023 Kč/hod.
Expert	expertní práce	18				2 700
Vedoucí projektant	vysoce kvalifikované koncepční a koordinační práce	15	1 025	1 060	1 250	2 200
Zodpovědný projektant	velmi náročné a koncepční práce	10	780	810	960	1 700
Projektant	náročné práce	5	610	640	740	1 150
Konstruktor	méně náročné práce	2	470	500	600	900
	konstrukční práce a pomocné práce		280	400	480	800
					340	

- Sazby zahrnují osobní náklady (mzdy a odvody), náklady na technické vybavení (standardní hardware, software), režie (nájem a služby, administrativa, apod.).
- V sazbách nejsou zahrnuty náklady na pracovní cesty a reprografické práce.
- Předpokládá pro všechny odbornosti průměrnou utilizaci 73 % z celkového počtu dostupných pracovních hodin v roce. Sazba předpokládá 10 % zisk z činnosti.

Komplikovanost technických norem - neřešíme

Doba se prostě trochu změnila...

Most Salginatobel, $l=120\text{m}$ (R.Maillart, 1930)
ručně psaný statický výpočet – 44 stran !

Technické normy v roce 1930: 12 -> 24 stran

Technické normy (EN) v roce 2003 – 370 stran

Současnost: EN + ČSN – 720 stran .
Výchled: Technické normy v roce 2030 – 1400 stran !

Komplikovaná legislativa pro přípravu staveb

- Právní pohled na výstavbu je nadřazen inženýrskému přístupu.
- Zodpovědnost projektanta je celoživotní ? Podpora vzniku odborných komisí.
- Rozhodovací procesy jsou neefektivní, plné rozsáhlé administrativy i byrokracie.
- Nezávislá kontrola a oponentura projektů je v ČR výjimečná.
- Nový stavební zákon 283/2021 Sb. – zkrátí se příprava a povolování staveb na 1/2 ?
- Zákon o veřejných zakázkách – není kvalita a celoživotní náklady důležitější než nejnižší cena, která zatím většinou stále rozhoduje ?
- Architektonické/inženýrské soutěže podle podmínek IABSE a ČKAIT ?
- Blokování výstavby komunikací – je za tím ekologie nebo spekulativní živnost ?
- Proč je tak obtížné prosadit alternativy a optimalizaci během přípravy staveb ?
- Investor, projektant a zhotovitel musí spolupracovat, společným cílem je kvalitní stavba.

Udržitelnost staveb = nutnost, co bude bolet...

- Při navrhování budeme posuzovat konstrukce nejen na mezní stavy únosnosti a použitelnosti, ale také na mezní stav udržitelnosti.
 - Stavebnictví produkuje celosvětově 30% CO₂ a z toho činí cement asi 8%.
 - V roce 2050 máme mít bezemisní beton, tj. bez slínku a s omezením betonářské výztuže. Jinak očekávejme drahé povolenky a poplatky.
 - Životnost staveb je třeba prodloužit a na znovupoužití materiálů nebo prvků se musí myslet už při navrhování.
 - Celoživotní náklady jsou důležitější než investiční náklady. Např. u mostů se předpokládá na údržbu a opravy min. 2% ročně, tj. za 100 let více než dvojnásobek investičních nákladů.
- ⇒ **V České republice bychom měli dostavět dopravní infrastrukturu co nejrychleji !**
- ⇒ **Práce bude dost. Na nových projektech i na opravách...**

Česká asociace konzultačních inženýrů (CACE)

Děkuji za pozornost

Ing. Milan Kalný

